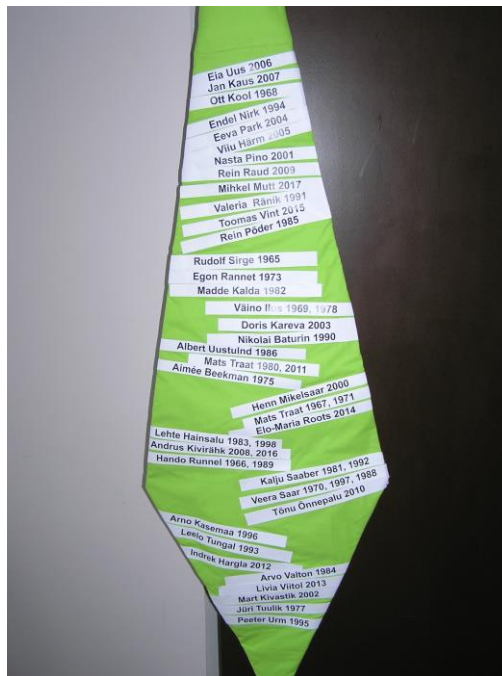


## 9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI VII ETAPP

10. aprill 2018

1. Selle taime okstest tehtud pargadega kaunistati pruute juba Vana-Roomas ja Vana-Kreekas, hiljem levis see komme Saksamaale ja ka Baltimaadesse. Taim kuulub koos rosmariiniga vanimate toas kasvatatavate taimede hulka. Praeguseks on see ka meie kodudes üpris haruldane, kuid vanaemade aegadel oli ta armastatud toataim. Milline taim on tuntud pruudipärja taimena?
2. See tähtis riigiasutus loodi 24. veebruaril 1919 – seega tähistab ta oma sajandat juubelit täpselt aasta peale Eesti Vabariiki. 1940. aastal asutus natsionaliseeriti. Peale taastamist 1990. aastal on selle asutuse presidenditoolil istunud 5 meest, nende hulgas üks hilisem peaminister ning üks majandusminister. Mis asutusest käib jutt?
3. Lipsult on puudu üks rida, kus peaks olema nimi ja aasta. Aasta on 1999, kuid nime küsime teilt. Teos mille pärast ta lipsule pääses on „Paekivi laul“ ja tänavu oleks ta saanud 90. Ta oli üks meie armastatumaid luuletajaid ning üks tema transporditeemaline luuletus peaks meil kõigil küll peas olema. Kui autori nimi meelde ei tule, anname punkti selle eest, kellele lips 19. aprillil Pajustis kaela seotakse.



4. Milline Euroopa pealinn asub kõige kõrgemal merepinnast (~1023 m). See riik ei kuulu EL, kuid valuutaks on euro. Palun linna nimi kirjutada võimalikult täpselt.
5. Nüüd üks päevakajaline ajalooküsimus. 1899.-1915. a töötas Pärnus Waldhofi ..... vabrik, mis andis tööd 2000-3000 inimesele. Vabrik asus umbes sajahektarisel territooriumil ning toorme transpordiks oli tehasel oma raudteeharu. Tehas evakueeriti 1915. aastal lähenevate Saksa vägede eest Venemaale. Mida selles tehases toodeti?

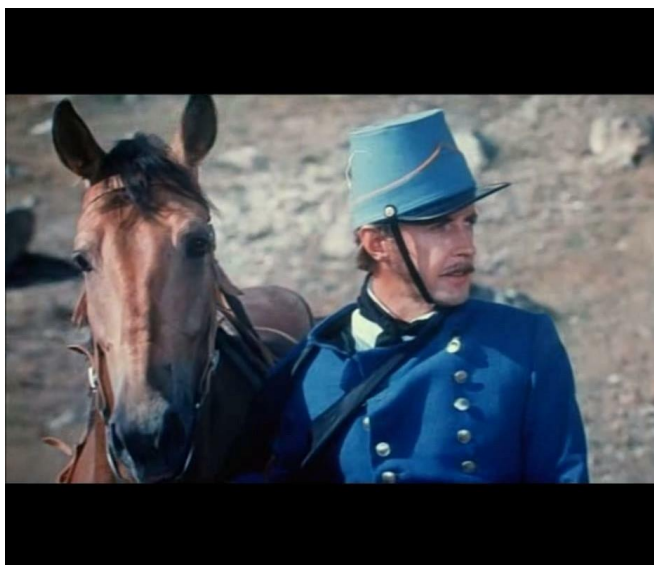
## 9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI VII ETAPP

10. aprill 2018

6. Eestis võib kohata kahte liiki haukaid. Nad on oma olemuselt ja ka välimuselt üsna sarnased, ainult üks on teise suurendatud koopia. Suuremat oleme mõned aastad tagasi küsinud, täna küsime väiksema linnu nime. Ta on talvisel ajal koguni meie kõige arvukamaks päevase aktiivsusega röövlinnuks. Emaslind on isaslinnust umbes veerandi jagu suurem. Rahvapäraselt kutsutakse teda ka lehvitajaks, kägukulliks, lõokesekulliks aga ekslikult ka kanakulliks. Nimetage see lind.

7. Arvi Parbo (sünd 10.02.1926) on Austraalias elav tööstur, kellel ainsana eestlastest on ette näidata üks tiitel. Milline? Tiitli sai ta 1978. aastal selle eest, et tema eestvedamisel rajati üks maailma väärtuslikumatest kaevandustest Austraalias – Olympic Dam.

8. Kes on pildil?



9. Uuringufirma Saar Poll korraldas 2015. aastal Eesti Kirikute Nõukogu tellimisel küsitluse, kas see oleks vaja seadustada – 70 % inimestest arvas, et selle rakendamise oleks õigustatud. Millest on jutt? Viimati toimus see 21.septembril 1991. aastal.

10. 23. aprillil on jüripäev ja paljud on ka kuulnud legendi Püha Jüri võitlusest lohega. Erinevatel rahvastel tähistavad need sümbolid ka erinevaid tõlgendusi. Keda sümboliseerib lohe rootslastele?

## 9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI VII ETAPP

10. aprill 2018

11. Nimetage maakond, mille geograafiline keskpunkt kattub enam-vähem maakonnakeskuse keskpunktiga. See oli nii ka enne haldusreformi, reformiga tuli nii põhjast kui lõunast midagi juurde ning linn jääb jätkuvalt enam-vähem maakonna keskele. Varem oli maakonna tšenter Rebase tänava piirkonnas. Nimetage maakond.

12. Lähenemas on 14. Venevere kiirmale turniir noortele (hetkel on registreerunud 38 noormaletajat ja oodata on üle 100 võistleja) ning üks lihtne küsimus sellest valdkonnast. Mitu erinevat võimalust on malepartii alustamiseks?

13. Seda miniautot toodeti Itaalias, Saksamaal, Hispaanias, Prantsusmaal, Argentiinas ja Brasiilias aastatel 1953 – 1962. Ta oli kõige pikemat aega seeriatootmises olev miniauto. Välja töötas selle auto Itaalia firma Iso SpA. Saksamaal tootis seda aastatel 1955 – 1962 BMW. Tal oli palju hüüdnimesid: mulliauto, jooksev muna, jogurtipott jne. Mis nimetust see automudel kandis?



14. 23. märtsil 1878 ilmus Carl Robert Jakobsoni „Sakala” esimene number. Selle lehe ilmumisele oli kaudselt tõuke andnud üks 1871. aastal toimunud sündmus, mille „ohvriks” langesid Jakobson ja Jakob Hurt. Selle sündmuse taga oli Johann Voldemar Jannsen. Mis juhtus Jakobsoni ja Hurdaga?

15. Õhtuleht tegi eelmisel nädalal tõsist uurimistööd selgitades välja selle ja eelmise kümnendi jooksul enim filmides osalenud eesti näitlejad. Arvesse läksid ainult pea- ja kõrvalosad mitte episoodilised rollid. Nimetage kolm näitlejat, keda filmides kõige tihedamini kohata võib (2 mees- ja 1 naisnäitleja) Viimased filmid, kus neid (igäüht eraldi) näha võib – „Viimased“, „Klassikokkutulek 3“ ja „Eia jõulud Tondikakul“. Kaks õiget 1 punkt.

9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI  
VII ETAPP

10. aprill 2018

16. Selle linnu tekke- ja seletusmuistendites domineerivad õnnetu saatusega naised ja tüdrukud: 1. Mees tahab vihahoos naist tappa, lööb teda kirvega kuid tabab vaid naise seelikut. Naine lendab linnuna minema. 2. Võõrasema tahab vaeslast tappa, see pääseb verise kaela ja katkise seelikuga. 3. Nõid muudab pruudi linnuks ja paneb oma tütre asemele. Lind avaldab pulmas lauldes tõe kuid teda ei usuta ja aetakse pulmamõõgaga vehkides minema. Mis linnu teket on nii kirjeldatud?

17. Euroopas avati esimesed sellelaadsed asutused 17. sajandil. Kus ja millal, selle üle käivad vaidlused. Pariisis asub aga vanim pidevalt tegutsev asutus aastast 1686, mis kannab nime „Le Procope”. Eestis vanim seni tegutsev asutus pärineb aastast 1864. Mis asutus? Asutuste tekkimist võimaldas eurooplaste tutvus pildil oleva taimega.



18. 1845. aastal välja antud Saaremaa kooliseadus ütleb järgmist: “Koolmeistrid peavad olema lugupeetud inimesed, mitte keegi ei tohi neid tarvitada niisugusel teel, mis taksitaks õppetöö korraldamist. Oleks väga soovitatav, kui koolmeistrid oskaksid ka...” Millist oskust Saaremaa õpetajatele soovituslikuks peeti?

19. Kes on see värske noor staar, kes oma hiljutises intervjuus ütles: „Mina nutsin kurbuse pärast, Jaanus nuttis ja president nuttis ka“ ning lõpetuseks soovitab: „Selg sirgu ja lõbuslahke nägu pähe!“

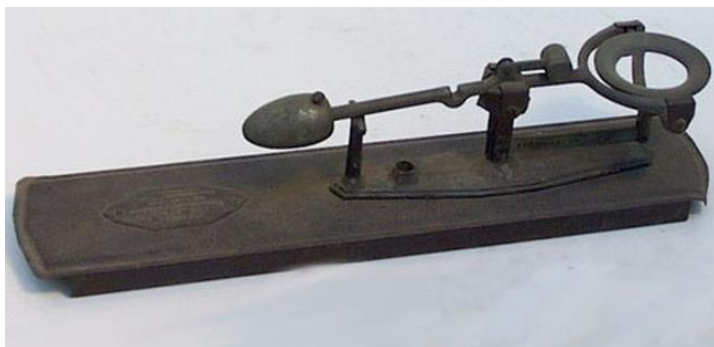
20. Millise kurva sündmusega seoses läks 18. märtsil esimesena ajalukku 49-aastane ameeriklanna Elaine Herzberg?

9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI  
VII ETAPP

10. aprill 2018

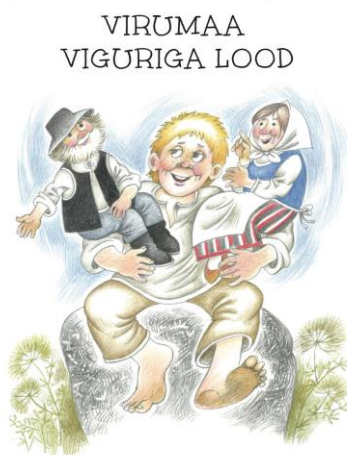
21. Kui 1980-ndate lõpul hakati puhastama New Yorgi Grand Centrali raudteejaama peahoone kõrget kaarlage, siis arvati, et aastakümnetega kogunenud paksu musta kihi oli moodustanud rongide vedurisuits. Kuid analüüsid näitasid, et enamuse saastest ei pärinenud sugugi kivisöe või diislisuitsust vaid millestki muust. Mis oli lakke kogunenud mustuse peamiseks põhjustajaks?

22. XL-rohkem kui 73 g; L- 63-73 g ; M- 53-63g, S- alla 53 grammi. Mille suuruse kategooriad need on. Nende suurust on määratud ka pildil oleva aparaadiga.



23. Kes olid 2017. aasta Lääne-Viru parimad nais- ja meessportlased? Vihjeteks jalgratas ja kergejõustik. 1 õige 1 punkt.

24. Kes on see 1964. aastal Aseris sündinud eesti ajakirjanik ja luuletaja, kelle sulest ilmus eelmine aasta lühijuttude kogu „Virumaa viguriga lood”? Ta on ka mitme portreeraamatu autor. Aastal 2008 ilmus koostöös abikaasa Teaga „Siili-aabits”



25. Nomofobiaks nimetatakse ühte uuemat sorti kartust. Kui enamiku foobiate nimed on tuletatud kreeka keelest siis selle foobia nime mõistmiseks on rohkem kasu inglise keelest. Mida nomofobid kardavad?

9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI  
VII ETAPP

10. aprill 2018

26. See gaseeritud karastusjook segati 1887. aastal kokku grusiinist farmatseudi Mitrofon Lagidze poolt. Ta hakkas lisama estragonisiirupiga segudesse gaseeritud vett. Nõukogude Liidus alustati 1981. aastal masstootmist ja jook oli väga populaarne. Joogi nimi tuleb levinud sõnast, mis tähistab estragoni gruusia, pärsia, araabia, türgi keeles, see on kirjeldav nimetus ja seetõttu ei saa seda Eesti seaduste kohaselt kaubamärgina registreerida. Mis joogiga on tegemist?

27. See pooliseseseiv väikeriik eksisteeris aastatel 1561-1795. Riigi õitseage langeb kolmanda valitseja Jakobi võimuloleku ajale. Tema ettevõtmisel rajati hulgaliselt erinevaid ettevõtteid-saeraame, tõrvatehaseid, raua-ja vasesulatusahjusid. Ehitati laevastik, mis ületas oma suuruselt Prantsusmaa oma, laenati raha Inglismaa kuningatele ning rajati kolooniad Gambias ja Tobagol. Mis riik?



28. \* Sündis 1908.

- \* 1918- ehitab vanadest vikatitest ja atradest soomusrongi ning tahab Vabadussõtta minna, kuid saab isa käest kere peale.
- \* 1926-õiendab sepaeksami ning ajab esimest korda habet, mille tulemusena viibib kaks kuud haiglas.
- \*1933-teeb esimest korda hambaarstitööd ning tõmbab Tamsaarel hamba välja.

Kelle eluloost need faktid pärinevad?

29. See ettevõtte loodi algselt arvutiriistvara tootmiseks, aegamööda hakati tegelema rohkem kolmemõõtmeliste kujutiste loomise ning animatsiooniga. Esimene täispikk animatsioon „Lelulugu“ valmis aastal 1995. Sellele järgnesid ridamisi „Putukalugu“, „Kollide kompanii“, „Kalapoeg Nemo“ ning 2006. aastal „Autod“ (Selleks ajaks oli firma omanikuks juba Walt Disney Co) Millisest tuntud animatsioonistuudiost käib jutt?

30. Kevad on käes ja sinililled kohe õide puhkemas ... kes laulab? Solist on ka Veneveres esinenud, kuigi teises koosseisus.

9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI  
VII ETAPP

10. aprill 2018

VASTUSED

1. Harilik mürt (mirt)	Eerik
2. Eest Pank	Kristel
3. Ellen Niit/ E. Vilde kujule	Eerik
4. Andorra la Vella	Kaarel
5. Tselluloos	Kristel
6. Raudkull	Eerik
7. Rüütel	Eerik
8. Arne Üksküla	Kaarel
9. Surmanuhtlus	Eerik
10. Taanlased	Kaarel
11. Tartumaa	Eerik
12. 20 käiku	Eerik
13. Isetta	Kaarel
14. Eemaldati Postimehe kaastööliste hulgast.	Kaarel
15. Juhan Ulfsak, Mait Malmstein, Mirtel Pohla	Eerik
16. Pääsuke	Kristel
17. Kohvik	Kaarel
18. Kirjutamine	Kristel
19. Helena Maria Reisner	Eerik
20. Isesõitva auto esimene ohver	Kaarel
21. Tubakasuits	Kristel
22. Munade suurus	Kaarel
23. Greete Steinberg ja Sander Moldau	Eerik
24. Sulev Oll	Kaarel
25. Kartus olla/jääda ilma mobiiltelefonita	Kristel
26. Tarhun	Eerik
27. Kuramaa Hertsogiriik	Kristel
28. Ivan Orav	Kristel
29. Pixar	Kristel
30. Kosmikud (Meelis Hainsoo – Kuninglik Kvintet)	Eerik